

Міністерство охорони здоров'я України
Житомирський базовий фармацевтичний фаховий коледж
Житомирської обласної ради

СЛОВНИК ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ТЕРМІНІВ

з навчальної дисципліни

«ЛАТИНСЬКА МОВА»

спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
для студентів
освітньо-професійного ступеня – фаховий молодший бакалавр
(заочна форма навчання)

Студента(ки) I курсу _____ групи

2023 рік

Укладач:

Процюк І.Є., кандидат педагогічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, «викладач-методист» Житомирського базового фармацевтичного фахового коледжу Житомирської обласної ради

Словник містить необхідний мінімум фармацевтичних термінів, який є важливим для засвоєння фармацевтичних навчальних дисциплін: технології ліків, фармакогнозії, фармакології, фармацевтичної хімії. До додатку словника входять: латинсько-грецькі дублети, позначення ваги, об'єму та відсотки, список основних рецептурних скорочень, рецептурні вирази, назви лікарських форм латинською мовою, список основних терміноелементів, що зустрічаються у назвах лікарських засобів.

Рекомендовано для самостійної роботи студентів спеціальності 226 Фармація, промислова фармація освітньо-професійного ступеня – фаховий молодший бакалавр (заочна форма навчання). Словник розроблений відповідно до програми навчальної дисципліни «Латинська мова» 2023 року.

Лексичний мінімум № 1

1.	{ Aqua purificata Aqua destillata	{ вода очищена вода дистильована
2.	Acidum boricum	кислота борна
3.	Acidum benzoicum	кислота бензойна
4.	Acidum salicylicum	кислота саліцилова
5.	Analginum	анальгін
6.	Novocainum	новокаїн
7.	Dibazolum	дибазол
8.	Glucosum	глюкоза
9.	Streptocidum	стрептоцид
10.	Talcum	тальк
11.	{ Oleum Cacao Butyrum Cacao	{ масло какао
12.	{ Bolus alba Kaolinum	{ біла глина каолін
13.	Coffeinum	кофеїн
14.	Codeinum	кодеїн
15.	Dimedrolum	димедрол
16.	Furacilinum	фурацилін
17.	Nitrofuralum	нітрофурал
18.	Interferonum	інтерферон
19.	Coriandrum	коріандр
20.	Furosemidum	фуросемід

Крилаті латинські вирази:

<i>Aqua vita est</i>	Вода – це життя
<i>Via est vita</i>	Дорога – це життя
<i>Non est medicina sine lingua Latina</i>	Немає медицини без латинської мови
<i>Audentes fortuna adjuvant</i>	Відважним доля допомагає

Лексичний мінімум № 2

1.	{ Acidum ascorbinicum Vitaminum "C"	{ кислота аскорбінова вітамін "Ц"
2.	{ Acidum nicotinicum Vitaminum "PP"	{ кислота нікотинова вітамін „ПП”
3.	{ Riboflavinum Vitaminum "B ₂ "	{ рибофлавін вітамін B ₂
4.	{ Thiamini hydrochloridum Thiamini hydrobromidum Vitaminum "B ₁ "	{ тіаміну гідрохлорид тіаміну гідробромід вітамін B ₁
5.	{ Saccharum Saccharum album	{ цукор цукор білий
6.	{ Saccharum lactis Lactosa	{ цукор молочний лактоза
7.	Phytinum	фітин
8.	Camphora	камфора
9.	Mentholum	ментол
10.	Thymolum	тимол
11.	{ Magnesii oxydum Magnesia usta	{ магnezії оксид магnezія палена
12.	Zinci oxydum	цинку оксид
13.	Papaverini hydrochloridum	папаверину гідрохлорид
14.	{ Pyridoxini hydrochloridum Vitaminum B ₆	{ піридоксину гідрохлорид вітамін B ₆

Крилаті латинські вирази:

<i>Consuetudo est altera natura</i>	Звичка – це друга натура
<i>Scientia est potentia</i>	Знання – це сила
<i>Quaerite et invenietis</i>	Шукайте і знайдете
<i>Historia est magistra vitae</i>	Історія – напутниця життя

Лексичний мінімум № 3

1.	Lycopodium	лікоподій
2.	{ Norsulfazolum-natrium Norsulfazolum solubile	{ норсульфазол-натрієва сіль норсульфазол розчинний
3.	Xeroformium	ксероформ
4.	Chloroformium	хлороформ
5.	Iodoformium	йодоформ
6.	Cinnarizinum	цинаризин
7.	Cefiximum	цефіксим
8.	Laevomycesinum	левоміцетин
9.	Codeini phosphas	кодеїну фосфат
10.	Coffeinum-natrii benzoas	кофеїн-натрію бензоат
11.	Antipyrinum	антипірин
12.	{ Bromcamphora Camphora monobromata	{ бромкамфора камфора однобромиста
13.	Euphyllinum	еуфілін
14.	Theophyllum	теофілін
15.	Anaesthesinum	анестезин
16.	Morphini hydrochloridum	морфіну гідрохлорид
17.	{ Aethylmorphini hydrochloridum Dioninum	{ етилморфіну гідрохлорид діонін
18.	Ephedrini hydrochloridum	ефедрину гідрохлорид
19.	Platyphyllini hydrotartras	платифіліну гідротартрат
20.	Scopolamini hydrobromidum	скополаміну гідробромід

Крилаті латинські вирази:

<i>Dum spiro spero</i>	Поки живу надіюсь
<i>Nota bene (N.B.)</i>	Зазнач добре. Зверни увагу
<i>Vivere est cogitare</i>	Жити – думати
<i>In loco</i>	Доречно

Лексичний мінімум № 4

1. Benzocainum	бензокаїн
2. { Aethazolum-natrium Aethazolum solubile	{ етазол-натрієва сіль етазол розчинний
3. { Phenobarbitalum Luminalum	{ фенобарбітал люмінал
4. Veronalum	веронал
5. Medinalum	мединал
6. Piracetamum	пірацетам
7. Nicotinamidum	нікотинамід
8. Paracetamolum	парацетамол
9. { Aethaminalum-natrium Nembutalum	{ етаміналнатрієва сіль нембутал
10. Ichthyolum	іхтіол
11. Glycerinum	гліцерин
12. { Aether pro narcosi Aether medicinalis Aether anaestheticus	{ ефір для наркозу ефір медичний ефір для анестезії
13. { Natrii tetraboras Borax	{ натрію тетраборат бура (боракс)
14. Natrii hydrocarbonas	натрію гідрокарбонат
15. { Acidum acetylsalicylicum Aspirinum	{ кислота ацетилсаліцилова аспірин
16. Omeprazolum	омепразол

Крилаті латинські вирази:

<i>Patriam amāre et defendere, emus</i>	Ми повинні любити і захищати Батьківщину
<i>Ubi est concordia, ibi est victoria</i>	Де згода – там перемога.
<i>Festīna lente</i>	Поспішай поволі
<i>Veni, vidi, vici</i>	Прийшов, побачив, переміг

Лексичний мінімум № 5

1. Aqua Menthae piperitae	вода перцевої м'яти
2. Aqua Foeniculi	вода кріпна
3. Herba Bursae pastoris	трава грициків
4. Herba Chamomillae	трава ромашки
5. Herba Origani	трава материнки
6. Herba Ephedrae	трава ефедри (хвойника)
7. Herba Gnaphalii uliginosi	трава сухоцвіту болотяного
8. Herba Hyperici	трава звіробою
9. Herba Millefolii	трава деревію
10. Herba Leonuri	трава собачої кропиви
11. Tinctura Echinaceae	настоянка ехінацеї
12. Tinctura Valerianae	настоянка валеріани
13. Tinctura Convallariae	настоянка конвалії
14. Tinctura Calendulae	настоянка календули
15. Tinctura Belladonnae	настоянка беладони
16. Tinctura Menthae piperitae	настоянка перцевої м'яти
17. Tinctura Leuzeae	настоянка левзеї
18. Tinctura Salviae	настоянка шавлії
19. Tinctura Schizandrae chinensis	настоянка лимоннику китайського
20. Tinctura Hyperici	настоянка звіробою
21. Tinctura Leonuri	настоянка собачої кропиви

Крилаті латинські вирази:

<i>Terra incognita</i>	Невідома земля (<i>незнайома галузь науки</i>)
<i>Tabula rasa</i>	Чиста дошка (<i>про людину, яка нічого не знає</i>)
<i>Summa summarum</i>	Сума сум (<i>остаточний підсумок</i>)
<i>Inter collegas</i>	Між колегами

Лексичний мінімум № 6

1. Succus Aloës	сік алое
2. Succus Kalanchoës	сік каланхое
3. Succus Oxycocci	сік журавлини
4. Gemmae Betulae	бруньки березові
5. Gemmae Alni	бруньки вільхові
6. { Sirupus Sacchari	{ сироп цукровий
{ Sirupus simplex	
7. Sirupus Rubi idaei	сироп малиновий
8. Sirupus Aloës cum Ferro	сироп алое з залізом
9. Sirupus Althaeae	сироп алтейний
10. Sirupus Cerasorum	сироп вишневий
11. { Sirupus fructuum Rosae	сироп шипшини
{ Sirupus Cynosbathi	
12. Sirupus Rhei	сироп ревенний
13. { Sirupus Glycyrrhizae	сироп солодковий
{ Sirupus Liquiritiae	
14. Amylum Solani	крохмаль картопляний
15. Amylum Triticum	крохмаль пшеничний
16. Amylum Oryzae	крохмаль рисовий
17. Amylum Maydis	крохмаль кукурудзяний
18. Elaeosaccharum Menthae	маслоцукор м'ятний
19. Elaeosaccharum Foeniculi	маслоцукор кріпний

Крилаті латинські вирази:

<i>Patriam amāre et defendere,emus</i>	Ми повинні любити і захищати
{ <i>Ubi est concordia, ibi est victoria</i>	Батьківщину
	Де згода – там перемога
	Жити – означає боротися
	За і проти
{ <i>Vivere est militāre</i>	
{ <i>Pro et contra</i>	

Лексичний мінімум № 7

1. Folium Menyanthidis	} листок вахти трилистої
Folium Trifolii fibrini	
2. Folium Salviae	листок шавлії
3. Folium Menthae piperitae	листок перцевої м'яти
4. Folium Eucalypti	листок евкалипту
5. Folium Hyoscyami	листок блекоти
6. Folium Stramonii	листок дурману
7. Folium Myrtilli	листок чорниці
8. Folium Urticae	листок кропиви
9. Folium Uvae ursi	листок мучниці
10. Folium Sennae	листок сени (<i>олександрійське листя</i>)
11. Folium Cassiae acutifoliae	листок касії вузьколистої
12. Folium Farfarae	листок мати-й-мачухи
13. Oleum Amygdalarum	олія мигдальна
14. Oleum Persicorum	олія персикова
15. Oleum Helianthi	олія соняшникова
16. Oleum Olivarum	олія оливкова
17. Oleum Lini	олія льняна
18. Oleum Ricini	олія рицинова
19. Oleum Hyoscyami	олія блекоти
20. Oleum Menthae piperitae	олія перцевої м'яти
21. Oleum Foeniculi	олія кріпна
22. Oleum Anisi	олія анісова
23. Oleum Hippophaës	олія обліпихова
24. Oleum Vaselini	олія вазелінова
25. Oleum Terebinthinae rectificatum	олія терпентинна очищена, скипидар

Крилаті латинські вирази:

<i>Natura sanat, medicus curat morbos</i>	Природа оздоровляє, лікар лікує хвороби
<i>Non scholae, sed vitae discimus</i>	Ми вчимося не для школи, а для життя
<i>Per aspera ad astra</i>	Через терни до зірок

Лексичний мінімум № 8

1. Infusum herbae Leonuri	настій трави собачої кропиви
2. Infusum herbae Gnaphalii uliginosi	настій трави сухоцвіту болотяного
3. Infusum herbae Bursae pastoris	настій трави грициків
4. Infusum foliorum Digitalis	настій листя наперстянки
5. Infusum foliorum Urticae	настій листя кропиви
6. Infusum foliorum Sennae	настій листя Сени
7. Infusum foliorum Menthae piperitae	настій листя перцевої м'яти
8. { Infusum foliorum Uvae ursi Decoctum foliorum Uvae ursi	{ настій листя мучниці відвар листя мучниці
9. Infusum florum Helichrysi arenarii	настій квітів цмину піщового
10. Infusum florum Chamomillae	настій квітів ромашки
11. Infusum florum Tiliae	настій квітів липи
12. Pepsinum	пепсин
13. Allocoholum	алохол
14. Methioninum	метіонін
15. Reserpinum	резерпін
16. Hypothiazidum	гіпотіазид
17. Pancreatinum	панкреатин
18. Terpinum hydratum	терпінгідрат
19. Chloralum hydratum	хлоралгідрат
20. Atropini sulfas	атропіну сульфат

Крилаті латинські вирази:

<i>Amat victoria curam</i>	Перемога любить старання
<i>Officina sapientiae</i>	Школа (майстерня) мудрості
<i>Medicina soror philosophiae</i>	Медицина – сестра філософії
<i>Persona grata</i>	Бажана особа (особа, до якої ставляться прихильно)

Лексичний мінімум № 9

1. Paraffinum liquidum	парафін рідкий
2. Lanolinum hydricum	ланолін водний
3. Lanolinum anhydricum	ланолін безводний
4. Vaselineum flavum	вазелін жовтий
5. Extractum Althaeae siccum	екстракт алтеї сухий
8. { Extractum Glycyrrhizae siccum Extractum Liquiritiae siccum	екстракт солодки сухий
9. { Extractum Glycyrrhizae spissum Extractum Liquiritiae spissum	екстракт солодки густий
10. Extractum Belladonnae siccum	екстракт беладоли сухий
11. Extractum Belladonnae spissum	екстракт беладоли густий
12. Extractum Belladonnae fluidum	екстракт беладоли рідкий
13. Extractum Belladonnae solutum	екстракт беладоли розчинений
14. Extractum Rhei siccum	екстракт ревеню сухий
15. Extractum Valerianae spissum	екстракт валеріани густий
16. Extractum Taraxaci spissum	екстракт кульбаби густий
17. Extractum Absinthii spissum	екстракт полину густий
18. Extractum Frangulae fluidum	екстракт крушини рідкий
19. Extractum Crataegi fluidum	екстракт глоду рідкий
20. Extractum Viburni fluidum	екстракт калини рідкий
21. Extractum Polygoni hydropiperis fluidum	екстракт водяного перцю рідкий
22. Extractum Eleutheracocci fluidum	екстракт елеутеракоку рідкий
23. Extractum Helichrysi arenarii fluidum	екстракт цмину піскового рідкий

Крилаті латинські вирази:

<i>Carrula lingua nocet</i>	Балакучий язик приносить шкоду
<i>Honesta vita beata est</i>	Чесне життя – щасливе
<i>Mala herba cito crescit</i>	Погане зілля швидко росте
<i>Summum bonum medicinae sanitas</i>	Найвище благо медицини – здоров'я

Лексичний мінімум № 10

1. Hydrargyri oxydum flavum	жовтий оксид ртуті
2. { Unguentum Hydrargyri oxydi flavi Unguentum ophthalmicum	{ мазь жовтого оксиду ртуті мазь очна
3. Unguentum Zinci	мазь цинкова
4. Unguentum Ichthyoli	мазь іхтіолова
5. Unguentum camphoratum	мазь камфорна
6. Unguentum Wischnevsky	мазь Вишневського
7. Unguentum Kalanchoës	мазь каланхое
8. Unguentum Naphthalani	мазь нафталанова
9. Unguentum Methyluracili	мазь метилурацилу
10. Unguentum Thiotriasolini	мазь тіотриазоліну
11. Unguentum Hydrocortisoni	мазь гідрокортизону
12. Unguentum sulfuratum simplex	проста сірчана мазь
13. Gelum Diclofenaci	гель диклофенаку
14. Flores Chamomillae	квіти ромашки
15. Flores Tiliae	квіти липи
16. Flores Calendulae	квіти календули (ногітків)
17. Flores Helichrysi arenarii	квіти цмину піскового
18. Liquor Ammonii anisatus	нашатирно-ганусові краплі (рідина амонію анісова)
19. Cortex Viburni	кора калини
20. Cortex Frangulae	кора крушини
21. Decoctum corticis Frangulae	відвар кори крушини

Крилаті латинські вирази:

<i>Per jocum</i>	Жартома
<i>Verba volant, scripta manent</i>	Слова відлітають, написане залишається
<i>Cogito, ergo sum</i>	Мислю – значить існую (Декарт)
<i>Persona non grata</i>	Небажана особа (особа, яка не користується прихильністю)

Лексичний мінімум № 11

1. { Carbo activatus Carbo animalis	{ вугілля активоване вугілля тварине
2. { Sapo viridis Sapo medicinalis	{ мило зелене мило медичне
3. { Solutio Iodi spirituosa Tinctura Iodi	{ розчин йоду спиртовий настоянка йоду
4. { Solutio Plumbi subacetatis Liquor Plumbi subacetatis Aqua Plumbi	{ розчин свинцю основного ацетату рідина основного ацетату свинцю вода свинцева
5. { Solutio Aluminium subacetatis Liquor Aluminium subacetatis Liquor Burovi	{ розчин основного ацетату алюмінію рідина основного ацетату алюмінію рідина Бурова
6. { Solutio Ammonii caustici Liquor Ammonii caustici Ammonium causticum solutum	{ нашатирний спирт <i>або</i> розчин амонію їдкого рідина амонію їдкого амоній їдкий розчинний
7. Solutio pro injectionibus in ampullis	розчин для ін'єкцій в ампулах
8. Solutio pro injectionibus isotonica	розчин для ін'єкцій ізотонічний
9. Solutio oleosa	розчин олійний
10. Solutio spirituosa	розчин спиртовий
11. Solutio Nitroglycerini spirituosa	розчин нітрогліцерину спиртовий
12. Solutio Adrenalini hydrochloridi	розчин адреналіну гідрохлориду
13. Solutio Adrenalini hydrotartratis	розчин адреналіну гідротартрату
14. Solutio Furacilini (Nitrofurali	розчин фурациліну (нітрофуралу)

Крилаті латинські вирази:

Alma mater	Мати годувальниця (вища школа)
Homo locum ornate, non locus hominem	Людина прикрашає місце, а не місце людину
Terra incognito	Невідома земля
Salus populi lex suprema est	Благо (здоров'я) народу – найвищий закон

Лексичний мінімум № 12

1. { Solutio Calcii hydroxydi Aqua Calcis	вода кальцієва
2. { Solutio Formaldehydi Formalinum	{ розчин формальдегіду формалін
3. Herba Adonidis vernalis	трава горицвіту весняного
4. Herba Thermopsidis	трава термопсису
5. Infusum herbae Adonidis vernalis	настій трави горицвіту весняного
6. Infusum herbae Thermopsidis	настій трави термопсису
7. Extractum Adonidis vernalis	екстракт горицвіту весняного
8. Extractum Thermopsidis siccum	екстракт термопсису сухий
9. Mucilago Amyli Solani	слиз крохмалю картопляного
10. Mucilago Amyli Tritici	слиз крохмалю пшеничного
11. Mucilago Amyli Oryzae	слиз крохмалю рисового
12. Mucilago Amyli Maydis	слиз крохмалю кукурудзяного
13. Radix Althaeae	корінь алтеї
14. { Infusum radices Althaeae Decoctum radices Althaeae Mucilago radices Althaeae	{ настій кореня алтеї відвар кореня алтеї слиз кореня алтеї
15. Radix Ginseng	корінь жень-шеню
16. Infusum rhizomatis cum radicibus Valerianae	настій кореневища з коріннями валеріани
17. Decoctum rhizomatis cum radicibus Tormentillae	відвар кореневища з коріннями калгану
18. Infusum stigmatum Maydis	настій кукурудзяних приймочок
19. Decoctum stigmatum Maydis	відвар кукурудзяних приймочок

Крилаті латинські вирази:

Repetitio est mater studiorum	Повторення – мати навчання
Homo homini amicus, college et frater est	Людина людині друг, товариш і брат

Лексичний мінімум № 13

1. <i>Semina Papaveris</i>	насіння маку
2. <i>Semina Cucurbitae</i>	насіння гарбузи
4. <i>Emulsio seminum Papaveris</i>	емульсія насіння маку
5. <i>Emulsio seminum Cucurbitae</i>	емульсія насіння гарбузи
7. <i>Elixir pectorale</i>	грудний еліксир
8. <i>Alumen ustum</i>	галуни палені
9. <i>Alumen crystallisatum</i>	галуни кристалічні
10. { <i>Sulfur depuratum</i>	{ сірка очищена
{ <i>Sulfur praecipitatum</i>	{ сірка осаджена
11. <i>Oleum jecoris Aselli</i>	риб'ячий жир
12. <i>Adeps suillus depuratus</i>	жир свинячий очищений
13. <i>Lac siccum</i>	сухе молоко
14. <i>Chole conservata medicata</i>	жовч консервована медична
15. <i>Emulsum seminalis</i>	емульсія насінева
16. <i>Emulsum oleosa</i>	емульсія олійна
17. <i>Mucilago seminum Lini</i>	слиз насіння льону
18. <i>Herba Polygoni hydropiperis</i>	трава гірчака перцевого
19. <i>Rhizoma cum radicibus Tormentillae</i>	кореневище з коріннями калгану
20. <i>Rhizoma cum radicibus Bistortae</i>	кореневище з корінням зміювика
21. <i>Rhizoma cum radicibus Polemonii coerulei</i>	кореневище з корінням синюхи блакитної
22. <i>Rhizoma cum radicibus Glycyrrhizae</i>	кореневище з корінням солодки

Крилаті латинські вирази:

Si sapis, sis apis	Якщо ти мудри, будь бджілкою
Tertium non datur	Третього не дано (або одне, або друге)
Perfice te	Удосконалюй себе
Paucis verbis	Небагатослівно

Лексичний мінімум № 14

1. Acidum arsenicosum anhydricum	кислота арсенітна (миш'яковиста) безводна, миш'яковистий ангідрид
2. Acidum hydrochloricum purum	кислота хлористоводнева (соляна) чиста
3. Acidum hydrochloricum dilutum	кислота хлористоводнева (соляна) розведена
4. Acidum aceticum	кислота ацетатна (оцтова)
5. Acidum citricum	кислота цитратна (лимонна)
6. Acidum lacticum	кислота молочна
7. Acidum glutaminicum	кислота глютамінатна (глютамінова)
8. Acidum tartaricum	кислота тартратна (винна або виннокам'яна)
9. Acidum folicum	кислота фоліатна (фолієва)
10. { Acidum carbolicum crystallisatum { Phenolum purum crystallisatum	{ кислота карболова кристалічна { фенол чистий кристалічний
11. { Acidum carbolicum liquefactum { Phenolum purum liquefactum	{ кислота карболова розріджена (рідка) { фенол чистий розріджений (рідкий)
12. { Acidum tannicum { Tanninum	{ кислота дубильна { танін
13. Acidum oleinicum	кислота олеїнова
Solutio Hydrogenii peroxydi diluta	розчин перекису водню розведений
1. Solutio Hydrogenii peroxydi concentrata	розчин перекису водню концентрований
Perhydrolum	пергідрол

Крилаті латинські вирази:

<i>Ad absurdum</i>	До абсурду
<i>Amor et tussis non celātur</i>	Кохання та кашель не приховати
<i>Bonum publicum</i>	Громадське право
<i>Bene diagnoscitur, bene curator</i>	Добре розпізнається, добре лікується

Лексичний мінімум № 15

1. Bismuthi subnitrates	основний нітрат бісмуту
2. { Dermatolum Bismuthi subgallas	{ дерматол основний галат бісмуту
3. Calcii lactas	кальцію лактат
4. Calcii gluconas	кальцію глюконат
5. Calcii glycerophosphas	кальцію гліцерофосфат
6. Kalii bromidum	калію бромід
7. Kalii chloridum	калію хлорид
8. Kalii iodidum	калію йодид
9. Natrii bromidum	натрію бромід
10. Natrii chloridum	натрію хлорид
11. Barii sulfas	барію сульфат
12. Natrii floridum	натрію фторид
13. Ammonii chloridum	амонію хлорид
14. Calcii chloridum	кальцію хлорид
15. Bromuralum	бромурал
16. { Hexamethylenetetraminum Urotropinum	{ гексаметилентетрамін уротропін
17. Ferri sulfas	заліза сульфат

Крилаті латинські вирази:

<i>Fiat lux</i>	Нехай буде світло
<i>Bis dat, qui cito dat</i>	Двічі дає той, хто швидко дає
<i>Divide et impera</i>	Розділяй і пануй
<i>Dictum - factum</i>	Сказано - зроблено

Лексичний мінімум № 16

1. { Linimentum volatile { Linimentum ammoniatum	{ лінімент леткий { лінімент аміачний
2. { Linimentum Synthomycini { Emulsio Synthomycini	{ лінімент синтоміциновий { емульсія синтоміцинова
3. { Linimentum Streptocidi { Emulsio Streptocidi	{ лінімент стрептоциду { емульсія стрептоциду
4. Linimentum Aloës	лінімент алое
5. { Linimentum Naphthalani { Unguentum Naphthalani	{ лінімент нафталанська { мазь нафталанська
6. Succus gastricus naturalis	сік шлунковий натуральний
7. Succus gastricus artificialis	сік шлунковий штучний
8. Valeriana officinalis	валеріана лікарська
9. Calendula officinalis	нагідки лікарські (<i>аптечні</i>)
10. Foeniculum vulgare	кріп звичайний
11. Juniperus communis	ялівець звичайний
12. Rheum officinale	ревінь лікарський
13. Schizandra chinensis	лимонник китайський
14. Quercus robur	дуб звичайний
15. Ricinus communis	рицина звичайна
16. Taraxacum officinale	кульбаба лікарська
17. Glycyrrhiza glabra	солодка гола
18. Althaea officinalis	алтея лікарська

Крилаті латинські вирази:

<i>Cum grano salis.</i>	З дрібкою солі (<i>в'їдливо</i>)
<i>Cum Deo! (C.D.)</i>	З Богом!
<i>Opus laudat artificem.</i>	Діло хвалить майстра.
<i>Vulnere sanato cicatrix manet</i>	Хоч рана і заживає, шрам залишається

Лексичний мінімум № 17

1. Pinus silvestris	сосна лісова
2. Oleum Pini silvestris	масло соснове
3. Ledum palustre	багно (<i>звичайне</i>), багнюк
4. Herba Ledi palustris	трава богна звичайного
5. Infusum herbae Ledi palustris	настій трави багна звичайного
6. Equisetum arvense	хвощ польовий
7. Caulis Equiseti arvensis	стебло хвоща польового
8. Infusum herbae Equiseti arvensis	настій трави хвоща польового
9. Chloroformium pro narcosi	хлороформ для наркозу
10. Pro dosi	разова доза
11. Folium Digitalis	листок наперстянки
12. Pulvis foliorum Digitalis	порошок листків наперстянки
13. Apis	бджола
14. Polygonum hydropiper	гірчак перцевий, водяний перець
15. Sinapis	гірчиця
16. Folium Vitis	листок брусниці
17. Infusum foliorum Vitis	настій листків брусниці
18. Capsicum annum	перець стручковий
19. Stigmata Maydis	кукурудзяні приймочки
20. Amygdala dulcis	солодкий мигдаль
21. Semina Amygdalarum dulcium	насіння солодких мигдалів
22. Emulsio seminum Amygdalarum dulcium	емульсія насіння солодких мигдалів

Крилаті латинські вирази:

<i>Bona valetudo melior est quam maximae divitiae</i>	Добре здоров'я краще, ніж найбільші багатства
<i>Edimus, ut vivamus, non vivimus, ut edamus</i>	Їмо, щоб жити, не живемо, щоб їсти

Лексичний мінімум № 18

1. Kalii permanganas	калію перманганат
2. Natrii thiosulfas	натрію тіосульфат
3. Solutio Kalii permanganatis	розчин калію перманганату
4. { Sulfacylum-natrium	{ сульфацил натрієва сіль
{ Sulfacylum solubile	{ сульфацил розчинний
{ Albucid Natrium	{ альбуцид –натрій
5. { Solutio Sulfacyli-natrii	{ розчин сульфацил натрієвої солі
{ Solutio Sulfacyli solubilis	{ розчин сульфацилу розчинного
{ Solutio Albucidi Natrii	{ розчин альбуциду-натрію
6. Benzylis benzoas	бензилбензоат
7. Emulsio Benzylis benzoatis	емульсія бензилбензоату
8. Hydrocortisoni acetat	гідрокортизону ацетат
9. Phthivazidum	фтивазид
10. Dexamethasonum	дексаметазон
11. { Aethacridini lactas	{ етакридину лактат
{ Rivanolum	{ риванол
12. Solutio Aethacridini lactatis	розчин етакридину лактату
13. Natrii sulfas	натрію сульфат
14. Natrii salicylas	натрію саліцилат
15. Cupri sulfas	купруму (міді) сульфат
16. Argenti nitras	аргентуму (срібла) нітрат
17. Magnesii sulfas	магnezії сульфат
18. Aceteinum	ацетеїн
19. Benzocainum	бензокаїн

Крилаті латинські вирази:

<i>Ad literam</i>	Буквально
<i>Alit lectio ingentium</i>	Читання розвиває (зодує) розум
<i>Audiatur et altera pars</i>	Нехай буде вислухана і друга сторона
<i>Radices litterarum amarae sunt, fructus dulces</i>	Коріння наук гіркі, плоди солодкі

Лексичний мінімум № 19

1. Viride nitens	діамантовий зелений
2. Solutio Viridis nitentis spirituosa	розчин діамантового зеленого спиртовий
3. { Emplastrum Plumbi simplex { Emplastrum Diachylon simplex	{ простий свинцевий пластир { простий діахильний пластир
4. Furadoninum	фурадонін
5. Furazolidonum	фуразолідон
6. Aloë arborescens	алое деревовидне
7. Dryopteris filix-mas	чоловіча папороть
8. Hyoscyamus niger	блекота чорна
9. Viola tricolor	фіалка трикоїрна
10. Folium Violae tricoloris	листок фіалки триколірної
11. Zea mays	кукурудза
12. Primula veris	первоцвіт весняний
13. Polemonium coeruleum	синюха блакитна
14. Matricaria chamomilla	ромашка аптечна
15. Eucalyptus globulus	евкаліпт (кулястий)
16. Thymus	чебрець звичайний

Крилаті латинські вирази:

<i>Vita brevis, ars longa.</i>	Життя коротке, мистецтво вічне.
<i>Omne initium difficile est</i>	Кожний початок важкий.
<i>Similia similibus curantur</i>	Подібне лікується подібним
<i>Sapienti sat</i>	Розумному достатньо (так як він розуміє з півслова)

Лексичний мінімум № 20

1. Pulveres divisi	порошки роздільні (дозовані)
2. Pulveres indivisi	порошки нероздільні (не дозовані)
3. Pulveres subtiles	порошки дрібні
4. Pulveres subtilissimi	порошки найдрібніші
5. Pulveres pro die	порошки на день
6. Plantago major	подорожник великий
7. Folium Plantaginis majoris	листок подорожника великого
8. Succus Plantaginis	сік подорожника
9. Oleum Vaselini purissimum pro usu interno	олія вазелінова найчистіша для внутрішнього застосування
10. { Vaselinum pro oculis Vaselinum purissimum optimum	{ вазелін для очей вазелін найчистіший найкращий
11. { Cyanocobalaminum Vitaminum "B ₁₂ "	{ цианокобаламін вітамін "B ₁₂ "
12. { Rutinum Vitaminum «P»	{ рутин вітамін "П"
13. { Ergotali acetas Tocopheroli acetas Vitaminum «E»	{ ерготалу ацетат токоферолу ацетат вітамін "Е"
14. { Retinoli acetas Axerophtholi acetas Vitaminum «A»	{ ретинолу ацетат аксерофтолу ацетат вітамін "А"

Крилаті латинські вирази:

<i>Imperare sibi maximum imperium est.</i>	Наказувати собі – найбільша влада.
<i>Ut quisque est doctissimus, ita est modestissimus.</i>	Хто найрозумніший, той найскромніший.
<i>Optimum medicamentum quies est.</i>	Найкращі ліки – спокій
<i>Usus optimus magister est.</i>	Досвід – найкращий вчитель.

Лексичний мінімум № 21

1.	<ul style="list-style-type: none"> Spiritus aethylicus Aethanolum Spiritus vini 	<ul style="list-style-type: none"> спирт етиловий етанол спирт винний
2.	<ul style="list-style-type: none"> Solutio Acidi borici spirituosa Spiritus boricus 	<ul style="list-style-type: none"> розчин кислоти борної спиртовий спирт борний
3.	<ul style="list-style-type: none"> Solutio Acidi salicylici spirituosa Spiritus salicylicus 	<ul style="list-style-type: none"> розчин кислоти саліцилової спиртовий спирт саліциловий
4.	<ul style="list-style-type: none"> Solutio Mentholi spirituosa Spiritus Mentholi 	<ul style="list-style-type: none"> розчин ментолу спиртовий спирт ментоловий
5.	<ul style="list-style-type: none"> Solutio Camphorae spirituosa Spiritus camphoratus 	<ul style="list-style-type: none"> розчин камфори спиртовий спирт камфорний
6.	<ul style="list-style-type: none"> Solutio Acidi formicici spirituosa Spiritus formicicus artificialis 	<ul style="list-style-type: none"> розчин кислоти мурашиної спиртовий спирт мурашиний штучний
7.	<ul style="list-style-type: none"> Solutio Saponis viridis spirituosa Spiritus saponatus simplex 	<ul style="list-style-type: none"> розчин мила зеленого спиртовий спирт мильний простий
8.	<ul style="list-style-type: none"> Solutio Sinapis spirituosa Spiritus Sinapis 	<ul style="list-style-type: none"> розчин гірчичний спиртовий спирт гірчичний
9.	Fructus Silybi	плід розторопши

Крилаті латинські вирази:

<i>Pro domo sua</i>	Для свого дому (в своїх інтересах)
<i>Status praesens</i>	Теперішній стан
<i>Status quo</i>	Попередній стан (стан без змін)
<i>Lapsus linguae</i>	Мовна помилка
<i>Lapsus calami</i>	Письмова помилка
<i>Exemplum docet</i>	Приклад учить

Лексичний мінімум № 22

1. Species ad usum internum	збори для внутрішнього
2. Species ad usum externum	застосування
3. Species ad infusa et decocta	збори для зовнішнього
4. Species pro balneo	застосування
5. Species ad cataplasmata	збори для настоїв та відварів
6. Species ad gargarismata	збори для ван
7. Species fumales	збори для припарок
8. Species aromaticae	збори для полоскання
9. Species vitaminicae	збори курильні
10. Species gastricae	збори ароматні
11. Species diureticae	збори вітамінні
12. Species laxantes	збори шлункові
13. { Species sedativae	збори сечогінні
{ Species nervinae	збори проносні
14. Species cardiacaе	збори заспокійливий
15. Species antiasthmaticae	збори серцеві
16. { Pulvis et extractum rhizomatis cum	збори протиастматичні
{ radicibus Glycyrrhizae	
{ Pulvis et extractum rhizomatis cum	порошок і екстракт кореневища з
{ radicibus Liquiritiae	корінням солодки

Крилаті латинські вирази:

<i>Est modus in rebus</i>	Є міра в усьому
<i>Bona fide</i>	За доброю вірою (<i>щиро, сумлінно</i>)
<i>In medias res</i>	У суть справи
<i>In spe</i>	У надії (<i>в майбутньому</i>)
<i>Sine spe</i>	Без надії
<i>Carpe diem</i>	Використовуй (<i>кожний</i>) день

ДОДАТКИ

Додаток 1. Позначення ваги, об'єму та відсотків (до модуль II, заняття 15)

Грами і частини грама у рецептах записуються і читаються:

1,0	<i>gramma unum</i>	0,1	<i>decigramma unum</i>
2,0	<i>grammata duo</i>	0,2	<i>decigrammata duo</i>
3,0	<i>grammata tria</i>	0,3	<i>decigrammata tria</i>
4,0	<i>grammata quattuor</i>	0,4	<i>decigrammata quattuor</i>
5,0	<i>grammata quinque</i>	0,5	<i>decigrammata quinque</i>
0,01	<i>centigramma unum</i>	0,001	<i>milligramma unum</i>
0,02	<i>centigrammata duo</i>	0,002	<i>milligrammata duo</i>
0,03	<i>centigrammata tria</i>	0,003	<i>milligrammata tria</i>
0,04	<i>centigrammata quattuor</i>	0,004	<i>milligrammata quattuor</i>
0,05	<i>centigrammata quinque</i>	0,005	<i>milligrammata quinque</i>

*Мілілітри у рецептах записуються і читаються:

<i>1ml millilitrum unum</i>
<i>2ml millilitra duo</i>
<i>3ml millilitra tria</i>
<i>4ml millilitra quattuor</i>
<i>5ml millilitra quinque</i>
<i>10ml millilitra decem</i>
<i>100ml millilitra centum</i>
<i>180ml millilitra centum octoginta</i>
<i>200ml millilitra</i>

Відсотки (проценти) в рецептах:

Відсотки (процент – *pro centum* – на сто) – це сота частина певної кількості. Цілі числа відсоток у латинській мові позначаються кількісними числівниками, узгодженими з іменником *pars* (частина) або *partes* (частини).

<i>0,5%</i>	<i>dimidia pro centum</i>
-------------	---------------------------

---

* Рідину, кількість якої менше, ніж один мілілітр, виписують у краплях. Кількість крапель позначають римськими цифрами, які пишуться після слова *guttam* (*guttas*).

Римські цифри вживаються також для позначення часу у виразах: *per horam I* – через годину; *per horas III* – через 3 години

1%	<i>una pars pro centum</i>
2%	<i>duae partes pro centum</i>
3%	<i>tres partes pro centum</i>
4%	<i>quattuor partes pro centum</i>
5%	<i>quinque partes pro centum</i>
5,5%	<i>quinque partes et dimidia pro centum</i>

Відсотки, що позначаються десятковими дробами, записуються в латинській мові порядковими числівниками жіночого роду, узгодженими з іменником *pars* (частина) або *partes* (частини).

0,1%	<i>decima (pars) pro centum</i>
0,2%	<i>duae decimae (partes) pro centum</i>
0,3%	<i>tres decimae (partes) pro centum</i>
0,4%	<i>quattuor decimae (partes) pro centum</i>
0,5%	<i>quinque decimae (partes) pro centum</i>
0,01%	<i>centesima pro centum</i>
0,02%	<i>duo centesimae pro centum</i>
0,03%	<i>tres centesimae pro centum</i>
0,001%	<i>millesima pro centum</i>
0,004%	<i>quattuor millesimae pro centum</i>

Додаток 2. Рецептурні вирази (до модулю II, заняття №1)

№	Повний вираз	Скорочений вираз	Переклад
1	<i>ad usum externum</i>	<i>ad.us.ext.</i>	для зовнішнього застосування
2	<i>ad usum internum</i>	<i>ad us.int.</i>	для внутрішнього застосування
3	<i>Consperge Lycopodio</i>	<i>Consp. Lycopodio</i>	Обсип лікоподієм
4	<i>Consperge Bolo alba</i>	<i>Consp. Bolo alba</i>	Обсип білою глиною
5	<i>Da tales doses numero</i>	<i>D.t.d. N.</i>	Видай (Дай) такі дози числом
6	<i>Da. Signa.</i>	<i>D.S.</i>	Видай. Познач.
7	<i>Divide in partes aequales</i>	<i>Div. in part. aeq.</i>	Розділи на рівні частини
8	<i>Da in capsulis gelatinosis</i>	<i>D. in caps. gel.</i>	Видай в желатинових капсулах
9	<i>Da in charta cerata</i>	<i>D. in ch. cer.</i>	Видай у вощеному папері
10	<i>Da in lagena</i>	<i>D. in lag.</i>	Видай у пляшечці
11	<i>Da in scatula</i>	<i>D. in scat.</i>	Видай у коробочці
12	<i>Da in olla</i>	<i>D. in oll.</i>	Видай у баночці
13	<i>Da in tabulettis</i>	<i>D. in tab.</i>	Видай в таблетках
14	<i>Da in ampullis</i>	<i>D. in amp.</i>	Видай в ампулах
15	<i>Da in vitro nigro</i>	<i>D. in vitr. nigr.</i>	Видай в темній склянці
16	<i>Misce. Da. Signa.</i>	<i>M.D.S.</i>	Змішай. Видай. Познач
17	<i>Misce fiat unguentum</i>	<i>M.f.ung.</i>	Змішай, нехай утвориться мазь
18	<i>Misce fiat pulvis</i>	<i>M.f.pulv.</i>	Змішай, нехай утвориться

			порошок
19	<i>Misce fiat pasta</i>	<i>M.f.p.</i>	Змішай, нехай утвориться паста
20	<i>Misce fiat suppositorium rectale</i>	<i>M.f.supp.rect.</i>	Змішай, нехай утвориться супозиторій ректальний
21	<i>Misce fiat suppositorium vaginale</i>	<i>M.f.supp.vag.</i>	Змішай, нехай утвориться супозиторій вагінальний
22	<i>Misce fiant species</i>	<i>M.f.sp.</i>	Змішай, нехай утвориться збір
23	<i>per se</i>		В чистому вигляді

**Додаток 3. Список основних рецептурних скорочень
(до модулю II, заняття №2)**

Повна назва	Скорочена назва	Переклад
<i>acidum</i>	<i>ac.</i>	кислота
<i>ad</i>		до
<i>adde</i>	<i>add.</i>	додай
<i>adeps suillus</i>	<i>adeps suill.</i>	свинячий жир
<i>aequales</i>	<i>aeq.</i>	рівний
<i>ampulla</i>	<i>amp.</i>	ампула
<i>ana</i>	<i>āā</i>	по, порівну
<i>Aqua purificata</i>	<i>Aq. purif.</i>	вода очищена
<i>butyrum</i>	<i>but.</i>	масло
<i>bolus</i>	<i>bol.</i>	глина, кулька
<i>capsula</i>	<i>caps.</i>	капсула
<i>charta cerata</i>	<i>ch. cer.</i>	вощений папір
<i>cortex</i>	<i>cort.</i>	кора
<i>Da. Detur. Dentur.</i>	<i>D.</i>	Видай. Нехай буде видано. Нехай будуть видані
<i>decoctum</i>	<i>dec.,dct.</i>	відвар
<i>Elixirix</i>	<i>el.</i>	еліксир
<i>emplastrum</i>	<i>empl.</i>	пластир
<i>extractum</i>	<i>extr.</i>	екстракт
<i>fluidum</i>	<i>fluid.</i>	рідкий
<i>flos</i>	<i>fl.</i>	квітка
<i>folium</i>	<i>fol.</i>	листок
<i>fructus</i>	<i>fr.</i>	плід, плоди

<i>guttam</i>	<i>gtt.</i>	крапля
<i>guttas</i>	<i>gtts.</i>	краплі
<i>herba</i>	<i>hb.</i>	трава
<i>infusum</i>	<i>inf.</i>	настій
<i>linimentum</i>	<i>lin., linim.</i>	лінімент
<i>liquor</i>	<i>liq.</i>	рідина
<i>Misce. Misceatur</i>	<i>M.</i>	Змішай. Хай буде змішано
<i>mucilago</i>	<i>mucil.</i>	слиз
<i>oleum</i>	<i>ol.</i>	олія, масло
<i>Picis</i>	<i>pic.</i>	дъоготь
<i>Pilula</i>	<i>pil.</i>	пілюля
<i>pro injectionibus</i>	<i>pro inject.</i>	для ін'єкцій
<i>pulvis</i>	<i>pulv.</i>	порошок
<i>quantum satis</i>	<i>q.s.</i>	скільки треба
<i>radix</i>	<i>rad.</i>	корінь
<i>Recipe:</i>	<i>Rp.:</i>	Візьми:
<i>Repete!</i>	<i>Repet.!</i>	Повтори!
<i>rhizoma</i>	<i>rhiz.</i>	кореневище
<i>semen</i>	<i>sem.</i>	насіння
<i>seu, sive</i>	<i>s.</i>	або
<i>siccus</i>	<i>sicc.</i>	сухий
<i>Signa.</i>	<i>S.:</i>	Познач:
<i>sirupus</i>	<i>sir.</i>	сироп
<i>solutio</i>	<i>sol.</i>	розчин
<i>simplex</i>	<i>simpl.</i>	простий
<i>species</i>	<i>sp.</i>	збір
<i>spiritus</i>	<i>spir.</i>	спирт
<i>spissus</i>	<i>spiss.</i>	густий

<i>Sterilisa!</i>	<i>Steril.!</i>	Простерилізуї!
<i>stigmata</i>	<i>stigm.</i>	приймочка
<i>succus</i>	<i>succ.</i>	сік
<i>suppositorium</i>	<i>supp.</i>	свічка, супозиторій
<i>tabuleta</i>	<i>tab.</i>	таблетка
<i>tinctura</i>	<i>tinct.</i>	настоянка
<i>unguentum</i>	<i>ung.</i>	мазь
<i>Verte!</i>	<i>V.!</i>	Переверни

Додаток 4. Назви лікарських форм
(*Formae medicamentorum*)

Тверді лікарські форми (*Formae medicamentorum durae*)

1. <i>Capsula, ae, f</i>	капсула
2. <i>Caramel, ellis, n</i>	карамель
3. <i>Glossetis, is, f</i>	глосит
4. <i>Dragee, n</i>	драже
5. <i>Granulum, i, n</i>	гранула
6. <i>Pilula, ae, f</i>	пілюля
7. <i>Pulveris, eris, m</i>	порошок
8. <i>Species, erum, f</i>	збір
9. <i>Tabletta, ae, f</i>	таблетка
10. <i>Trochiscus, i, m</i>	пастилка

М'які лікарські форми (*Formae medicamentorum molles*)

1. <i>Emplastrum, i, n</i>	пластир
2. <i>Linimentum, i, n</i>	лінімент
3. <i>Pasta, ae, f</i>	паста
4. <i>Suppositorium, i, n</i>	свічка (<i>супозиторій</i>)
4.1. <i>Suppositorium rectale</i>	супозиторій ектальний
4.2. <i>Suppositorium vaginale</i>	супозиторій вагінальний
4.3. <i>Bacillus, i, m</i>	палочка
4.4. <i>Globulus, i, m</i>	кулька
4.5. <i>Pessarium, i, n</i>	песарій
4.6. <i>Ovulum, i, n</i>	овуля
5. <i>Unguentum, i, n</i>	мазь

Рідкі лікарські форми (*Formae medicamentorum liquidae*)

1. <i>Balsamum, i, n</i>	бальзам
--------------------------	---------

2. <i>Elixir, is, n</i>	еліксир
3. <i>Extractum, i, n</i>	екстракт
4. <i>Emulsio, onis, f</i>	емульсія
5. <i>Gutta, ae, f</i>	крапля
6. <i>Decoctum, i, n</i>	відвар
7. <i>Infusum, i, n</i>	настой
8. <i>Mixtura, ae, f</i>	мікстура
9. <i>Mucilago, inis, f</i>	слиз
10. <i>Sirupus, i, m</i>	сіроп
10. <i>Solutio, onis, f</i>	розчин
10.1. <i>Solutio aquosa</i>	розчин водний
10.2. <i>Solutio oleosa</i>	розчин олійний
10.3. <i>Solutio spirituosa</i>	розчин спиртовий
10.4. <i>Solutio pro injectionibus</i>	розчин для ін'єкцій
11. <i>Tinctura, ae, f</i>	настоянка

Асептичні лікарські форми (*Formae medicamentorum asepticae*)

1. <i>Guttae pro oculis</i>	очні краплі
2. <i>Unguentum pro oculis (ophthalmicum)</i>	очна мазь
3. <i>Formae medicamentorum cum antibioticis</i>	лікарські форми з антибіотиками
4. <i>Formae medicamentorum pro infantibus</i>	лікарські форми для дітей
5. <i>Aërosolum, i, n</i>	аерозоль

Додаток 5. Список терміноелементів у назвах лікарських субстанцій і препаратів (до модулю II, заняття №6-8)

-aesth-	знеболювальні, анестетики
-aeth(yl)-	етилова група
-cain-	місцево анестезуючі
-alg-, (-dol-)	знеболювальні, анальгетики
-chol-, (-bil-)	жовчогінні
-cor-, (-card-)	серцеві
-barb-	барбітурати, снодійні
-lax-	проносні
-ur-	сечогінні
-sed-	седативні, заспокійливі
-andr-, (-test-)	андрогенні (препарати чоловічих статевих гормонів)
-oestr-	естрогенні (препарати жіночих статевих гормонів)
-thyr-	препарати щитоподібної залози
-allerg-	проти алергійні
-haem(at)-, -aem-	кровоспинні засоби, стимулюючі кровотворення
-vas-, -ang(i)-	судинорозширювальні, спазмолітики
-pyr-	жарознижувальні
-cillin-	антибіотики – пеніциліни
-cyclin-	антибіотики – тетрацикліни
-mycin-	антибіотики – стрептоміцини
-myc-, -fung-	протигрибкові засоби
-sulfa-	антимікробні, сульфаніламід
-cid-	антибактеріальні, антимікробні
-vit-	полівітаміни
-meth(yl)-	метилова група
-phen(yl)-	фенольна група
-(a)zol-, (a)zin-, -(a)zid-	азогрупа
-thi(o)-	сірка (тіокислоти, тіосоли)
-(na)phth-	нафта
-hydr-	вода

-oxy-	кислий (кислота)
-glyc-, -gluc-	солодкий
-anth-	квітка
-phyll-	листок
-val-	здоровя
-sept-	знезаражуючі

Латинсько-грецькі дублети іменників I відміни

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>aqua,ae,f</i>	<i>hydor, (hydr-)</i>	вода
<i>cellula,ae,f</i>	<i>cytos, (cyt-)</i>	клітина
<i>femina,ae,f</i>	<i>gune, (gunaec-)</i>	жінка
<i>glandula,ae,f</i>	<i>aden, (aden-)</i>	залоза
<i>lingua,ae,f</i>	<i>glossa (gloss-)</i>	язик
<i>mamma,ae,f</i>	<i>mastos, (mast-)</i>	молочна залоза
<i>planta</i>	<i>phyton (phyt-)</i>	рослина
<i>urina,ae,f</i>	<i>uron, (ur-)</i>	сеча
<i>vena,ae,f</i>	<i>phlebs, (phleb-)</i>	вена
<i>vertebra,ae,f</i>	<i>spondylos, (spondyl-)</i>	хребець
<i>tela,ae,f</i>	<i>histos, (hist-)</i>	тканина

Латинсько-грецькі дублети іменників II відміни чоловічого роду

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>animus,i,m</i>	<i>psyche, (psych-)</i>	душа, духовна сила
<i>cancer,cri,m</i>	<i>carcinus,(carcin-)</i>	рак, ракова пухлина
<i>morbus,i,m</i>	<i>nosos,(nos-); pathos,(path-)</i>	хвороба, захворювання
<i>medicus,i,m</i>	<i>iatros,(iatr-)</i>	лікар
<i>musculus,i,m</i>	<i>myos, (my-)</i>	м'яз
<i>nasus,i,m</i>	<i>rhis, (rhin-)</i>	ніс
<i>nervus,i,m</i>	<i>neuron, (neur-)</i>	нерв
<i>oculus,i,m</i>	<i>ophthalmos, (ophthalm-)</i>	око

<i>somnus, i, m</i>	<i>hypnos, (hypn-)</i>	сон
<i>ventriculus, i, m</i>	<i>gaster, (gastr-)</i>	шлунок

Латинсько-грецькі дублети іменників II відміни середнього роду

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>crassum, i, n</i>	<i>colon, (col-)</i>	товста кишка
<i>folium, i, n</i>	<i>phyllon, (phyll-)</i>	листок
<i>intestinum, i, n</i>	<i>entēron, (enter-)</i>	кишка
<i>medicamentum, i, n</i>	<i>pharmacon, (pharmac-)</i>	ліки
<i>rectum, i, n</i>	<i>proctos, (proct-)</i>	пряма кишка
<i>venenum, i, n</i>	<i>toxicon, (toxic-)</i>	отрута

Латинсько-грецькі дублети прикметників I групи

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>albus, a, um</i>	<i>leucos, (leuc-)</i>	білий
<i>durus, a, um</i>	<i>scleros, (scler-)</i>	твердий
<i>magnus, a, um</i>	<i>macros, (macr-)</i>	великий
<i>multus, a, um</i>	<i>polys, (poly-)</i>	численний
<i>parvus, a, um</i>	<i>micros, (micr-)</i>	малий
<i>rectus, a, um</i>	<i>orthos, (orth-)</i>	прямий
<i>ruber, bra, brum</i>	<i>erythros, (erythr-)</i>	червоний

Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни чоловічого роду

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>calor, oris, m</i>	<i>therma, (therm-)</i> <i>pyr, pyros, (pyr-)</i>	товста кишка
<i>color, oris, m</i>	<i>chroma, (chromat-)</i>	колір
<i>dolor, oris, m</i>	<i>alga, (alg-)</i>	біль

<i>homo, inis, m</i>	<i>anthropos, (anthrop-)</i>	чоловік
<i>pulmo, onis, m</i>	<i>pneumon, (pneum-)</i>	легеня
<i>tumor, oris, m</i>	<i>oncos, (onc-)</i>	пухлина
<i>cor, cordis, n</i>	<i>cardia, (cardi-)</i>	серце
<i>os, oris, n</i>	<i>stoma, (stomat-)</i>	рот
<i>os, ossis, n</i>	<i>osteon, (oste-)</i>	кістка

Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни жіночого роду

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>articulatio, onis, f</i>	<i>arthron, (arthr-)</i>	суглоб
<i>auris, is, f</i>	<i>otos, (ot-)</i>	вухо
<i>cartilage, inis, f</i>	<i>chondros, (chondr-)</i>	хрящ
<i>curatio, onis, f</i>	<i>therapia, (therap-)</i>	лікування
<i>cutis, is, f</i>	<i>derma, (derm-)</i>	шкіра
<i>dens, dentis, m</i>	<i>odus, (odont-)</i>	зуб
<i>sanguis, inis, m</i>	<i>haema, (haemat-)</i>	кров

Латинсько-грецькі дублети іменників III відміни середнього роду

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>abdomen, inis, n</i>	<i>lapāra, (lapar-)</i>	живіт, черев
<i>corpus, oris, n</i>	<i>soma, (somat-)</i>	тіло
<i>fel, fellis, n</i>	<i>chole, (chol-)</i>	жовч
<i>pectus, oris, n</i>	<i>sthetos, (sthet-)</i>	груди
<i>tempus, oris, n</i>	<i>chronos, (chron-)</i>	час

Латинсько-грецькі дублети прикметників III відміни

<i>Латинський іменник</i>	<i>Грецький іменник і його основа</i>	<i>Значення</i>
<i>brevis, e</i>	<i>brachys, (brachy-)</i>	короткий
<i>celer, ěris, ěre</i>	<i>tachys, (tachy-)</i>	швидкий
<i>mollis, e</i>	<i>malacos, (malac-)</i>	м'який
<i>dulcis, e</i>	<i>glykus, (glyc-, gluc-)</i>	солодкий
<i>manus, us, f</i>	<i>cheir, (chir-)</i>	рука
<i>sensus, us, m</i>	<i>aesthesia, (aesthesi-)</i>	почуття, відчуття
<i>visus, us, m</i>	<i>opsia, (op-, ops-)</i>	зір
<i>genu, us, n</i>	<i>gony, (gonat-)</i>	коліно

GAUDEAMUS

Gaudeamus igitur,

Juvenes dum sumus!

Post jucundam juventutem,

Post molestam senectutem

Nos habebit humus!

Ubi sunt, qui ante nos

In mundo fuere?

Vadite ad superos,

Transeas ad inferos,

Hos si vis videre!

Vita nostra brevis est,

Brevi finietur.

Venit mors velociter,

*Rapit nos atrociter,
Nemini parcetur!*

*Vivat Academia!
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet!
Vivant membra quaelibet!
Semper sint in flore!*

*Vivant omnes virgines
Graciles, formosae!
Vivant et mulieres
Tenerae, amabiles,
Bonae, laboriosae!*

*Vivat et res publica
Et qui illam regunt!
Vivat nostra civitas,
Maecenatum caritas,
Qui nos hic protegunt!*

*Pereat tristitia,
Pereant dolores!
Pereat diabolus,
Quivis antiburschius
Atque irris*

<i>Casus</i>	I відміна	II відміна		III відміна			IV відміна		V відміна
	<i>Femininu</i> <i>m</i>	<i>Masculinu</i> <i>m</i>	<i>Neutru</i> <i>m</i>	<i>Masculinu</i> <i>m</i>	<i>Femininum</i>	<i>Neutrum</i>	<i>Masculinu</i> <i>m</i>	<i>Neutrum</i>	<i>Femininum</i>
Singularis (однина)									
Nom.	-a	-us, -er	-um, - on	← Пізнє ↓ → -or, -os, -er, -ex, -es, -o -as, -es, -us, -is, -s, -x, -do, -go, -io -en, -ur, -c, -e, -l, -ar, -us, -t, -ma			-us	-u	-es
				-is	-is	-is			
Gen.	-ae	-i	-i	-is	-is	-is	-us	-us	-ei
Dat.	-ae	-o	-o	-i	-i	-i	-ui	-u	-ei
Acc.	-am	-um	-um, - on	-em	-em	як в Nom.	-um	-u	-em
Abl.	-a	-o	-o	-e (-i)	-e (-i)	-e (-i)	-u	-u	-e
Pluralis (множина)									
Nom.	-ae	-i	-a	-es	-es	-a (-ia)	-us	-ua	-es
Gen.	-arum	-orum	-orum	-um (-ium)	-um (-ium)	-um (-ium)	-uum	-uum	-erum
Dat.	-is	-is	-is	-ibus	-ibus	-ibus	-ibus	-ibus	-ebus
Acc.	-as	-os	-a	-es	-es	-a (-ia)	-us	-ua	-es
Abl.	-is	-is	-is	-ibus	-ibus	-ibus	-ibus	-ibus	-ebus

Nota bene! ‘( )’ – відмінювання іменників за голосним типом тобто це ті слова, які у Nom.sing.neutrum закінчуються на **e/-al/-ar**